

04

2016

18. ROČNÍK

ZALOŽENÉ
1999

POKOJ A DOBRO

KATOLÍCKY
ČASOPIS
FARNOSTI
MARKUŠOVCE

03 SVĚTEC VERZUS
FILMOVÝ HRDINA

05 ODPŮŠTĚT
UBLIŽUJÍCÍM

08 SPOMIENKA NA KŇAZA
JOZEFA MURDŽÁKA

11 POZNAŤ SMÚTOK
DRUHÉHO

MILÍ ČITATELIA!

Svätý rok milosrdenstva (8. 12. 2015 – 20. 11. 2016) sa blíži ku koncu.

Avšak novembrom sa neskončí možnosť milosrdenstva žiť – preukazovať ho a vedieť ho aj prijímať. Práve naopak, celoročné úsilie o milosrdný postoj by nás už malo sprevádzať navždy.

Možno budeme niektorí bilancovať, či sa nám podarilo priblížiť sa k Bohu aspoň o kúsok viac. Bez milosrdenstva by sme sa však o svätosť usilovali márne.

Pápež František úžasne „naprogramoval“ šírenie milosrdenstva – nielen výberom svojho pápežského mena, ale aj výberom dátumu. Dňa 2. augusta 2016 sme si pripomenuli 800.-sté výročie „Porciunkulových odpustkov“ z Assisi a 3. októbra 2016 aj 790. výročie úmrtia sv. Františka. Assisi sa stáva miestom, ktoré priťahuje nielen pútnikov či turistov, ale aj významných predstaviteľov, aby sa stretávali na modlitbách a dialógoch o mieri. Aj traja ostatní pápeži iniciovali na tomto posvätnom talianskom mieste stretnutie zástupcov svetových náboženstiev – Ján Pavol II. v októbri 1986, Benedikt XVI. v októbri 2011 a terajší pápež v septembri 2016. Nejde pritom len o nejaké silné gesto, ale o hmatateľný čin, lebo bez modlitby, odpustenia a milosrdenstva nebude pokoj ani v krajinách, ani v rodinách a ani v srdciach jednotlivcov.

O pár dní sa symbolicky zatvoria v kostoloch „brány milosrdenstva“. Ak sme však uplynulý svätý rok brali vážne, tak „brány našich srdiec“ ostanú aj naďalej otvorené Božiemu pôsobeniu.

Takýto postoj mali aj svätí a sväté, ktorých pamiatku si v týchto dňoch pripomíname.

Požehnaný jesenný čas za celú redakciu praje

MONIKA HODNICKÁ

šéfredaktorka

monika.hodnicka@gmail.com

AKO SV. FRANTIŠEK ZÍSKAL MILOŠŤ PORCIUNKULOVÝCH ODPUSTKOV

Istej noci v roku 1216 sv. František bdel v Porciunkule na modlitbách. Zrazu v kostolíku zažiarilo svetlo a František uvidel nad oltárom Krista odedého do svetla, po jeho pravici Božiu Matku v sprievode anjelov. František vzdal Pánovi úctu s tvárou prilačenou k zemi. Pán sa ho pýtal, po čom túži pre spásu duší. František bez rozmyšľania odpovedal: „*Nebeský Otče, aj keď som len nehodný hriešnik, prosím, aby bola všetkým, ktorí prídu do tohto kostola s úmyslom vyznať svoje hriechy a prejavíť skrúsenosť, udelená milosť úplného odpustenia dočasných trestov.*“ „*Prosíš veľa, brat František,*“ povedal Pán. Zaslúžiš si ale viac a viac ti bude dané. Prijímam teda tvoju modlitbu, ale pod podmienkou, že v mojom mene predložíš túto žiadosť môjmu námestníkovi na zemi. A František sa bez otáľania dostavil pred tvár Honória III., ktorý bol v tom čase v Perugii a úprimne mu rozpovedal o svojom videní. Pápež ho pozorne vypočul a dal mu dovolenie. Potom sa opýtal: „*Na koľko rokov chceš tieto odpustky?*“ František rýchlo odpovedal: „*Svätý Otče neprosím o roky, ale o duše!*“ A šťastný chcel odísť, ale pápež za ním zavolať: „*A nechceš ani nijaký doklad?*“ A František odpovedal: „*Stačí mi tvoje slovo, Svätý Otče! Odpustenie hriechov je Božím dielom, Bohu prináleží zjaviť toto dielo. Nepotrebujem žiadny doklad, pretože Najsvätejšia Panna je dokumentom, Ježiš Kristus notárom a anjeli svedkami.*“ Niekoľko dní potom v prítomnosti umbrijských biskupov zvolal k zhromaždeným veriacim v Porciunkule: „*Túžim, aby ste všetci prišli do neba!*“ V roku 1480 pápež Sixtus VI. rozšíril toto privilégium na všetky františkánske kostoly I. a II. rádu, ale len pre bratov. V roku 1622 Gregor XV. zahrnul do tohto privilégia všetkých ľudí, ktorí sa v tento deň vyspovedajú a prijmu sv. prijímanie. Okrem toho ho rozšíril, okrem františkánskych, aj na kostoly bratov kapucínov. Pápeži toto privilégium stále znovu a znovu potvrdzovali. Pápež Pavol VI. ho v roku 1667, apoštolskou konštitúciou Indulgentiarum Doctrina, upravil tak, že 2. augusta môže získať úplné odpustky každý, kto navštívi farský kostol a splní obvyklé podmienky pre ich získanie.

(podľa www.minoriti.sk)

SVÄTEC VERZUS FILMOVÝ HRDINA

Zatiaľ, čo sa ešte zdravo uvažujúci jedinci zapájajú do boja s novými ideológiami – nehmatateľnými, ale zato účinnými zbraňami, ako je vlastný príklad života, podpisovanie mnohých petícií na zastavenie presadzovania scestných myšlienok do zákonov Európskej únie, vysvetľovaním svojmu potomstvu potrebu zachovávanía hodnôt, postupne, systematicky s používaním psychológie a didaktiky – média nevtieravo, no dôsledne aj prostredníctvom filmovej a hudobnej tvorby formujú či deformujú osobnosti.

Filmy často veľmi realisticky zachytávajú situácie zo života zamerané na sporné otázky – abortu, eutanázie, manželstva, rodiny a predkladajú „správne riešenia“. Ocenené sú diela skôr s liberálnym obsahom. Starší ľudia prevrátené alebo posunuté novodobé názory spočiatku prirodzene odmietajú, avšak časom prijímajú určité výnimky. Mladí už často nechápu odmietavé názory starších voči dnešným otázkam – napríklad „prenájom maternice“ – prečo nie, keď je žena v ohrození života a túži po bábätku. Je predsa prirodzené naplňať materstvo. Odrazu rodičia prichádzajú na to, že deti nedokázali ochrániť ani tým, že ich zapísali do cirkevnej školy. Popri materskej a otcovskej výchove je zasadené semienko „druhej strany“ a či sa im to páči alebo nie, kľíči.

Práve táto doba potrebuje viac kladných vzorov, viac hrdinov, ktorí viditeľne bojovali v prvom rade so sebou a v druhom so zlom tohto sveta – svätých. Je však zvláštne, že často aj kresťan zapochybuje o vyhlásení za svätého, za svätú a necháva sa ovplyvniť názormi druhej strany. Približne pred dvoma mesiacmi Svätý Otec

František po kanonizačnom procese vyhlásil za svätú Matku Terezu. Obdivovaná, uznávaná, ocenená Matka Tereza sa odrazu stala objektom na spochybňovanie rozhodnutia Cirkvi. Zamýšľala sa verejnosť, či už odborná alebo laická, v takom rozsahu aj nad verdiktom komisie zodpovednej za udelenie Nobelovej ceny mieru tejto albánskej rehoľníčke?

Dôležitosť poukazovania na výnimočné osobnosti si uvedomuje Svätý Otec, a to aj svojim rozhodnutím, keď otvoril cestu k blahorečeniu francúzskeho kňaza Hamela. Proces blahorečenia sa spravidla môže začať najskôr päť rokov po smrti. „Je to mučeník a mučeníci sú blahoslavení,“ povedal o ňom pápež František. Jaques Hamel sa stal 25. júla tohto roku obeťou útoku dvoch islamistov, ktorí vtrhli počas rannej omše do kostola sv. Štefana v meste Saint-Étienne-du-Rouvray. Okrem kňaza zajali ďalších piatich ľudí, medzi ktorými boli aj dve rehoľné sestry. Hamel donútili kľaknúť na kolená, keď sa chcel brániť, nožom mu podrezali hrdlo.

V tomto období prebieha tiež proces blahorečenia otca Františka Blachnického –

Poliaka, ktorý prežil koncentračný tábor. Bol odsúdený na smrť statím za konšpiračnú činnosť proti hitlerovskej ríši, uväznený počas komunizmu za aktívnu pastoráciu rodín a pomoc alkoholikom a po vyhodení z vlasti zažil aj slobodu demokracie. Sv. Ján Pavol II. vo svojich spomienkach píše o kňazovi Blachnickom ako o iniciátorovi oázového hnutia Svetlo – život a o tom, ako bol vnútorne s týmto hnutím previazaný. Svätý pápež vyznáva aj to, že práve z oázovej praxe vzišli Svetové dni mládeže. Aj kardinál Angelo Amato, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých vníma Svetové dni mládeže v kontexte „zázraku Blachnického“. Svetové dni mládeže v Krakove aj tentokrát vyjadrujú túžbu mladých po hodnotách, ktoré vyznáva kresťanský svet.

Čoraz častejšie počujeme vyjadrenia o náročnej, ťažkej dobe, ktorú žijeme, nazývanou tiež apokalyptickou. Avšak toto všetko opakované v rôznych podobách a rozsahu tu už bolo. S narastajúcim krivením hodnôt pribúdali aj svätí. Toto pravidlo platí aj dnes.

Peter Lazor

TRPEZLIVO ZNÁŠAŤ KRIVDU

Foto: Peter Lazor

„Veru, veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí.“ Učeníci sa pozerali jeden na druhého v rozpakoch, o kom to hovorí. Jeden z jeho učeníkov, ten, ktorého Ježiš miloval, bol celkom pri Ježišovej hrudi. Jemu dal Šimon Peter znak, aby sa opýtal: „Kto je to, o kom hovoríš?“ On sa naklonil k Ježišovej hrudi a spýtal sa: „Pane, kto je to?“ Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú smidku.“ Namočil smidku chleba a dal ju Judášovi, synovi Šimona Iškariotského. A hneď po tejto smidke vošiel do neho satan. Ježiš mu povedal: „Čo chceš urobiť, urob čo najskôr.“ Jn 13, 21 – 28

ČLOVEK ZRÁDZA BOHA

Ježiš vie, že Judáš na ňom chce spáchať ťažkú krivdu zrady. Napriek tomu mu k ústam na znak priateľstva podal kúsok chleba, no Judáš sa na tejto morálnej križovatke nedokázal zrieknuť

svojho plánu a jeho dušu zaliala tma zrady. Po jeho odchode Ježiš nekríčí, nehnevá sa na zradcu, ani za ním neposielala svojich apoštolov, aby mu v jeho pláne zabránili. Judáš prezradí Ježiša, označí povestným judášskym bozkom za povestný judášsky groš. Ježiš tieto krivdy trpezlivo znáša podobne, ako doteraz. Vedel, aké pokrytectvo je v Judášovom návrhu predáť vzácnu masť radšej na podporu chudobných; vedel, že tento jeden z jeho apoštolov je zlodej; vedel, že pakuje s jeho nepriateľmi.

ČAS ČAKANIA

V čakaní je tajomstvo trpezlivého milosrdenstva, ochotného strpieť plynúci čas, čas stále novej a novej šance na obrátenie. Iste aj preto Judáš dokázal vrátiť svojim mečom krvavé peniaze a vyznať, že zradil Ježišovu nevinnú krv. Trpezlivým znášaním krivdy sa človek nielen zrieka pomsty, ale vytvára si priestor na pokojnú nápravu krivdy. Trpezlivé znášanie krivdy je o vnútornej slobode od hnevu, o nadhľade ako najlepšieho východiska k prekonaniu krízovej situácie. Tento odtrpený čas môže byť časom obetovaným, vyzdvihnutým k Bohu ako obeta na konkrétny úmysel. Je to čas pokory, čas čakania na Boží impulz, čas rozlišovania vnútorných motivácií. Len tak sa môže negatívna energia prvotného hnevu premeniť na pozitívnu energiu sebaobetovania a lásky zameranej na skutočné dobro človeka.

LÁSKA NIE HNEV

Toto sú kritériá lásky, ktorú ako absolútnu novinku Ježiš ponúka svojim apoštolom v podobe nového prikázania milovať sa navzájom podľa vzoru jeho lásky. Stotožnenie s Ježišovou láskou. Nové prikázanie rodí nového človeka a nový človek ďalej túži hlbšie

pochopiť túto novotu, ktorá sa naplno realizuje vo vzťahoch. Prijímajme Eucharistiu ako spečatenie nového prikázania vzájomnej lásky. Z neba darovaný chlieb nás posilní budovať nebeské kráľovstvo tu na zemi. Veď kde sa dvaja alebo traja stretne v Ježišom

mene, v duchu jeho nového prikázania, tam bude aj on medzi nami. Položme na paténu všetkých, ktorí trénujú našu trpezlivosť. Ďakujeme za tento tréning, lebo ten nás usvedčuje, odkrýva pred nami samými. A následne posväčuje a dvíha k Bohu.

“Trpezlivé znášanie krivdy je o vnútornej slobode od hnevu

ODPÚŠŤAŤ UBLIŽUJÚCIM

Vtedy k nemu pristúpil Peter a povedal mu: „Pane, koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehrší? Azda sedem ráz?“ Ježiš mu odpovedal: „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatdva ráz. ... Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi.“ Mt 18, 21 – 35

To znamená: Mám odpustiť vždy? Áno! Pripravený vždy odpustiť, za každých okolností a ochotne. Od tých, čo idú za ním požaduje bezhraničné odpustenie, veľké srdce. Chce, aby sme ho napodobňovali.

DOBROVOLNÉ ODPUSTENIE

Bohu sa pripodobňujeme stálou ochotou odpúšťať, tak preukazujeme veľkosť našej duše. Vymažeme z pamäti všetky prežitie urážky, hoci boli v najvyššej miere nespravodlivé a trpké. Nie je dobré mať register utrpených krívd. Naše vnútro musí zostať zdravé a oslobodené od akéhokoľvek nepriateľstva. Naše odpustenie má byť úprimné, má plynúť zo srdca, tak ako odpúšťa Boh.

Denne opakujeme v modlitbe Otče náš: Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinnikom. Odpustenie je vrcholom kresťanskej modlitby. Je to dôkaz toho, že v našom živote je láska silnejšia ako hriech.

NAŠE SLABOSTI

Pokorné uznanie našich vín, nám pomáha odpúšťať iným ľuďom, keď si pripomenieme to, čo nám bolo odpustené. Odpúšťať a zabúdať je najväčší zisk pre nás samých. Náš život sa stane radostnejším a pokojnejším a nebudeme trpieť kvôli malichernostiam. Tak sa staneme ľudskejší a chápavejší ku svojmu okoliu. Na zlo nebudeme odpovedať ďalším zlom, ale dobrým skutkom, umlčíme ho hojnosťou dobra. Pokorný človek neospravedľuje vlastné previnenia a chyby. Pýcha je ako krivé zrkadlo, ktoré deformuje pravdivú skutočnosť.

POROZUMENIE

Láska nám rozširuje srdce tak, aby sa doň zmestili ľudia, ktorí nás nechápu, alebo nám našu lásku neodplácajú. V blízkosti Ježiša nebudeme voči

nikomu cítiť nepriateľstvo. Pri ňom sa naučíme neposudzovať najtajnejšie zámery srdca iných ľudí. U ľudí pozorujeme len vonkajšie prejavy, pod ktorými sú pravé motívy konania často skryté. Zhovievavosť a porozumenie nás nabáda k láskavému otvoreniu sa smerom k človeku a pozrieť sa naňho so sympatiou a najst' v ňom dobro.

VYLIEČIŤ SRDCE

Sú však aj ťažké situácie, keď sme zranení vo vnútri a odpustiť vôbec nie je ľahké. Niekedy dokonca ani ubližujúci nestojí o naše odpustenie. Odpustenie má význam pre nás samých, aby sa naše srdce nenaplnilo hnevom, nenávisťou, túžbou po pomste, a tak by sme sa aj my sami chytili do pasce zla. Zo srdca odpustiť veľké ublíženie je ťažká vec, ale ak nebudeme odpúšťať, nenájdeme pokoj vo svojom živote. Budeme stále s niečím nespokojní a rany, ktoré sme od druhých utrhli, sa bez odpustenia nebudú hojiť. Odpustenie je jedným z najlepších liekov pre našu dušu, našu psychiku i naše telo.

*Ondrej Švančara
správca farnosti*

NAVŠTEVOVAŤ CHORÝCH

Piaty skutok telesného milosrdenstva hovorí o tom, že máme navštevovať chorých, lebo v chorom je prítomný trpiaci Kristus. Za samotným Pánom Ježišom prichádzali chorí a on ich uzdravoval.

A Ježiš chodil po všetkých mestách a dedinách, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu. (Mt 9, 35)

JEŽIŠ UZDRAVUJE OCHRNUITÉHO

Ježiš, keď uzdravoval chorých, neuzdravoval len ich choré telo, ale aj chorú dušu.

Keď Ježiš učil v Kafarnaume, v jednom dome, zišlo sa toľko ľudí, že už nebolo miesta ani pred dvermi. A on im hlásal slovo.

K Ježišovi prišli s ochrnutým človekom; niesli ho štyria. A keď ho pre zástup nemohli prinesť až k nemu, odkryli strechu tam, kde bol, a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal ochrnutý. Keď Ježiš videl ich vieru, povedal ochrnutému: „Synu, odpúšťajú sa ti hriechy.“

Sedeli tam aj niektorí zákonníci a v srdci uvažovali: „Čo to tento hovorí? Rúha sa! Kto môže okrem Boha odpúšťať hriechy?“ Ježiš hneď svojím duchom spoznal, že tak rozmýšľajú, a povedal im: „Prečo si to myslíte vo svojich srdciach? Čo je ľahšie – povedať ochrnutému: „Odpúšťajú sa ti hriechy,“ alebo povedať: „Vstaň, vezmi si lôžko a choď!“ Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy – povedal ochrnutému: „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a choď domov.“ A on vstal, hneď si vzal lôžko a pred očami všetkých odišiel. (Porov. Mk 2, 1 – 12)

NEBESKÝ LEKÁR

Máme navštevovať chorých a potešovať ich svojou prítomnosťou, dávať im novú nádej do života.

Keď sme chorí, navštevujeme lekára, aby nás vyliečil. Ale rovnako navštevujeme vo svojich modlitbách aj nebeského lekára a prosíme ho, aby nás uzdravil.

Iba Ježiš – nebeský lekár – môže okrem telesného uzdravenia udeliť aj vnútorné uzdravenie.

VNÚTORNÉ UZDRAVENIE

Vnútorné uzdravovanie je uzdravovanie koreňov súčasných problémov, slabostí a kríz.

Môžu nimi byť niektoré bolestné situácie a udalosti, často z ranného obdobia života, dokonca aj z obdobia pred narodením, počnúc od počatia alebo počas pôrodu – neláska, pokazené vzťahy, nervové šoky, neúspechy, psychické zlyhania, ktorých stopy sú niekde vryté v podvedomí.

Vnútorné uzdravenie je potrebné, keď nám strach, tréma, fobia, smútok alebo pocit menejcnosti prekáža pri konaní dobra, alebo keď nás negatívne udalosti z minulosti privádzajú k hnevu, nenávisti, zlomyselnosti...

👉 **Máme navštevovať chorých a potešovať ich svojou prítomnosťou, dávať im novú nádej do života.**

UZDRAVUJÚCI JEŽIŠOV DOTYK

Keď chceme nájsť vnútorné zdravie, musíme najprv nájsť Ježiša, svojho Boha, ktorý nás stvoril, ktorý dáva život, zdravie a chce uzdraviť v našom tele i v našej duši všetko choré. Ježiš dokáže uzdraviť choré telo, ale aj chorú dušu.

Keď cítíme vnútornú ranu z minulosti, je dôležité vyhladať nebeského lekára a poprosiť ho,

aby sa dotkol zranených oblastí našej osobnosti. Dovoľte Ježišovi, aby bol účastný zraňujúcej udalosti, aby on povedal správne slová, aby on zaujal správny postoj, aby on dal všetko do poriadku. Je potrebné poprosiť Ježiša, aby nám pomohol odpustiť tým, ktorí nám ublížili a poprosiť o odpustenie tých, ktorým sme ublížili my. A nakoniec poďakovať Ježišovi, za jeho lásku a radosť, ktorú nám dáva.

František Benko, kaplán

Foto: Peter Lazor

HLAS Z ASSISI

Assisi alebo New York? Pre väčšinu z nás je jasné, kde sa svetová politika robí viac. Mnohí si pomyslia, čo už zmôže modlitba za mier? Čo sa už môže stať, keď muži, ktorí nemajú žiadnu armádu, dvíhajú ruky k nebesiam, modlia sa a zapalujú sviece? A dokonca to nedokážu ani spolu, spoločne, ale len vedľa seba – každé náboženské zoskupenie za seba. Avšak ani od všeobecnej debaty Spojených národov nikto neočakáva zázraky. No napriek tomu sú pre väčšinu ľudí ich stretnutia realistickejšie – pretože len reálne politicky, s diplomaciou, nie idealisticky môžu utíchnuť zbrane.

Neprispeje teda náboženstvo v sekularizovanom svete nijako k reálnej politike, ktorá podporuje mier? Alebo sú dokonca všetky náboženstvá samy vinné za všetko zlo, ba dokonca sú hlavným vinníkom? „Predstav si, žeby nebolo žiadneho náboženstva – ľudia by žili v mieri,“ švitožil John Lennon pred takmer päťdesiatimi rokmi. Mnohí sa k tejto pesničke hlásia aj dnes, predovšetkým, keď sa z náboženských fanatikov stanú teroristi. A predsa však nemožno zabúdať na to, že takmer všetky vojny vznikajú kvôli svetským mocenským záujmom a konfliktom, obzvlášť tie moderné.

Cisári, králi, kniežatá, prezidenti, diktátori, autokrati boli a sú najvýznamnejšími vojnovými štváčmi kvôli vlastnej zištnosti. Kňazi, rabíni, a iní predstavitelia náboženstiev skôr vojny nezačínali.

Platí však – bez porozumenia a bez zmierlivého príspevku náboženstiev je ťažké podporovať mier. „Žiaden mier bez náboženského mieru,“ napísal Hans Küng v Projekte svetového étosu („Projekt Weltethos“). Napriek všetkej sekularizácii nezmizla zo svetových dejín, z hláv a srdc ľudí náboženská alebo prinajmenšom spirituálna predtucha. Väčšina ľudí je aj naďalej veriaci, aj keď

ateizmus, neverectvo sa stalo po kresťanstve a islame tretím najväčším „svetovým náboženstvom“.

Kto je politicky prezieravý, berie náboženstvo ako svetový faktor vážnejšie, ako je momentálne tomu tak u nás (v Nemecku – pozn. prekladateľa), kde je náboženstvo chápané ako súkromná záležitosť. „Kto dnes nevyvinie náročnú metódu, aby analyzoval náboženstvo, nezmení svet,“ hovorí Shaun Casey. Už tri roky radí ako teológ americkej vláde. Nie náhodou sa aj rokovanie historikov s 3500 účastníkmi v Hamburgu zaoberalo „otázkami viery“. Iniciatívy, ako medzináboženské modlitby za mier, nie sú žiadnym rojčením, ale konkrétnym humanizmom – z perspektívy svätosti, božskosti, šľachetnosti.

Z Assisi už raz vzišla – pred viac ako 800 rokmi – „mierová revolúcia“. Assisi nemáme všade, ale jeho hlas znie aj tam, kde by to človek ani nepredpokladal.

Z nemčiny preložila:

Monika Hodnická

(Christ in der Gegenwart, 68. Jahrgang
Nr. 39, Der Komment: Assisi Töne, S. 421)

Bazilika sv. Františka
Foto: Peter Lazor

SPOMIENKA NA KŇAZA JOZEFA MURDŽÁKA

Jozef Murdžák, katolícky kňaz, rodák z Tepličky, bol pravdepodobne prvým kňazom markušovskej farnosti, ktorý vyšiel z pospolitého ľudu.

Pochádzal z majetnej gazdovskej rodiny. Narodil sa 13. februára 1848 rodičom Jozefovi a Anne rod. Olejníkovej. Krstnými rodičmi boli Matej Lačný a Helena rod. Holečková. Pokrstil ho pán farár Jozef Ballek. Jeho rodná chalúpka stála ešte v druhej polovici päťdesiatych rokoch 20. storočia na vyšnom konci dediny. Dnes tam stojí rodinný dom osemdesiatštyri ročnej Magdalény Murdžakovej. Je vzdialenou príbuznou kňaza a posledným zdrojom sprostredkovaných indicíí, ktoré uchováva vo svojej pamäti od svojho svokra Mateja Murdžáka – synovca spomínaného kňaza. Opatruje kópiu testamentu, ktorý kňaz spísal dva roky pred svojou smrťou v roku 1925. Jej želaním je, aby sa spomienka na neho nestratila v nenávratne času.

KŇAZSKÉ PÔSOBIŠKÁ

Teológiu študoval na Spišskej Kapitule. Vysvätený za kňaza bol 26. júla 1872. Prvým kaplánskym miestom boli Letanovce. Ešte v tom istom roku bol preložený do Veličnej na Orave. Neskôr ako kaplán pôsobil v Námestove. V roku 1876 sa stal farárom v Rabčiciach. Od roku 1897 až do svojej smrti v roku 1927 bol farárom na gazdovskej fare v Rabči. Zastával

cirkevné funkcie. V roku 1878 sa stal inšpektorom rímskokatolíckych škôl Námestovského dištriktu. Od roku 1887 – 1912 bol dekanom a v roku 1903 bol vymenovaný za čestného kanonika.

ŽIVOT SPÄTÝ S ORAVOU

Takmer celý kňazský život prežil na Hornej Orave a jeho život bol úzko spätý so životom ľudí pod Babiou Horou. Bol rovesníkom a priateľom P. O. Hviezdoslava, ktorý v rokoch 1879 – 1899 pôsobil v Námestove. V Oravskej Polhore a Rabčiciach, ktoré patrili do farnosti Rabča sa zrodil námet pre jeho Hájnikovu ženu. Pod jeho vplyvom sám začal písať básne o živote a práci roľníkov na Orave.

Ťažké obdobie prežíval v období národnostného útlaku. Bol nekompromisným zástancom slovenskej reči a ako „tvrdý Slovák“ odmietal pomáďarčovanie v škole aj v kostole. Preto mal potýčky s vrchnosťou a bol prenasledovaný.

Ťažké bolo aj obdobie prvej svetovej vojny. V auguste 1917 boli z kostolnej veže zrekvirované dva zvony. Z celej farnosti sa z vojny nevrátilo viac ako sto mužov, mnohí sa vrátili dokaličení a natrvalo poznačení.

Po vzniku ČSR ako roduverný Slovák stal sa jedným z prvých zakladajúcich členov obnovennej Matice slovenskej.

Jeho pôsobenie v Rabči je zvečnené na dvoch zvonoch, ktoré dal zhotoviť zo zbierok veriaciach namiesto tých, ktoré boli zrekvirované počas prvej svetovej vojny. Obidva nesú jeho meno. Na jednom je latinský nápis: „Nominus Josephus (ďalej v preklade) K životu ma povolali zbožní veriaci farnosti Rabča za Jozefa Murdžáka, kanonika a farára roku 1923“.

Na druhom je slovenský nápis: „Na miesto mojich do svetovej vojny vzatých bratov z obetavosti veriaciach z fary Rabčianskej roku 1923 povstal som pod Jozefom Murdžákom, kanonikom a farárom rabčianskym.“

ODKAZ

V zanechanom testamente okrem iného odkazuje finančné prostriedky pre chudobné školopovinné deti a chudobných vysokoškolákov z jeho farnosti.

„Dušu moju do nesmierneho milosrdenstva a do láskavého zmilovania Božieho porúčam.“

Tiež založil fond (zakladinu): „*pre študujúcich chlapcov rímskokatolíckeho náboženstva z rodiny mojich bratov Mateja a Jána Murdžák na ten čas v Spišskej Tepličke prebývajúcich a pre rímskokatolíckych študujúcich chlapcov mojej rodnej dediny Tepličky na Spiši.*“

Jeho poslednou vôľou v závetе bolo: „*Dušu moju do nesmierneho milosrdenstva a do láskavého zmilovania Božieho porúčam. Mŕtve telo žiadam slušne medzi mojich farníkov v tunajšom cmiteri do matky*

zeme vložiť a hrob môj kameným krížom označiť...“ Zomrel 30. marca 1927. Pochovaný je na cintoríne v Rabči v blízkosti kostola. Jeho hrob je udržiavaný, náhrobný kameň obnovený. Kamenný kríž je pôvodný v spodnej časti s nápisom:

*JEŽIŠU UKRÍŽOVANÝ
ACH SMILUJ ŽE SA NAD NAMI
TY SI ODPUSTIL PETROVI
PRISŤUBIL SI RAJ LOTROVI
ROZHREŠIL SI MAGDALÉNU
ODPUŠŤ NÁM NAŠU VINU*

Spomienka na život a pôsobenie kňaza – nášho rodáka, nech je pomyselnou sviecou zapálenou na jeho hrobe v ďalekej Rabči a pamiatkou na jeho nesmrteľnú dušu.

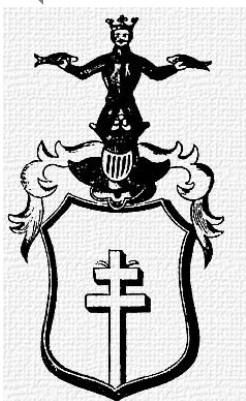
Spracovala: Mária Koňaková

Zdroje: Magdaléna Murdžáková;
Kronika Rabče – internet; Monografia Rabče – internet; Zoznam členov MS – internet;
Foto – zhotovené pri návšteve cintorína v Rabči 2015

Vysluhovanie sviatosti birmovania vo farnosti (september 2016) Foto: Pavol Zmuda

V nedeľu 25. septembra 2016 vysluhoval v našej farnosti biskup Andrej Imrich **SVIATOSŤ BIRMOVANIA**. Birmovancov bolo 94 z toho z Markušoviec 52; z Tepličky 26; z Lieskovian 16. Z celkového počtu bolo 6 dospelých ľudí.

Erb rodiny Csetneky z diela Magyarországi családai.

EPITAF MICHALA CSETNEKYHO

Ani epitaf, ktorý si predstavíme v tomto článku sa nenachádza priamo v hlavnej lodi kostola sv. Michala archanjela, ale bol sekundárne osadený v bočnej Kaplnke sv. Damiána a Kozmu. Na náhrobku je uvedené meno Michael Chetneki (Csetneky,Štítnický). Na prvý pohľad ide o menej známe priezvisko v Markušovciach, čo mal teda tento muž spoločné s rodinou Máriašsy?

V súčasnosti sa jeho epitaf nachádza vedľa epitafu Kristíny Mekcheyovej (ktorý sme priblížili v minulom čísle) a teda na západnej stene uvedenej kaplnky, pričom oba epitafy majú totožné rozmery a sú dokonca aj podobne členené. Rozdiel medzi nimi je azda len v tom, že Michalov epitaf je vyhotovený z mramoru a erb rodiny Csetneky (viď. obrázok) je pod textom, v dolnej polovici epitafu, ukrytý za lavicami.

Michal sa narodil v prvej polovici 16. storočia a jeho rodičmi boli Ladislav Csetneky a Anna Kenderessyová. Ako prezrádza už jeho priezvisko, pochádzal zo Štítnika a z jeho súrodencov je azda najznámejší najmladší

brat Štefan, ktorý sa zúčastnil vojenských výprav proti Turkom.

Manželkou Michala Csetnekyho sa stala Anna Máriašsyová. (A tu nachádzame i rodinné prepojenie medzi dvoma vedľa seba ležiacimi epitafmi, pretože Kristína Mekcheyová bola starou matkou Michalovej manželky.) V manželstve Michala Anna sa narodilo päť detí; dcéry Anna a Žofia, synovia Kristof, Ladislav a František. Dospelého veku sa zrejme dožila len dcéra Anna a syn František, ktorý bol zároveň posledným mužským potomkom rodu Csetneky. Vrelý rodinný vzťah medzi Michalom a jeho bratom Štefanom by mohol dosvedčovať i fakt, že manžel

Michalovej dcéry Anny, Mikuláš Monoky, bol zároveň Štefanovým najbližším priateľom.

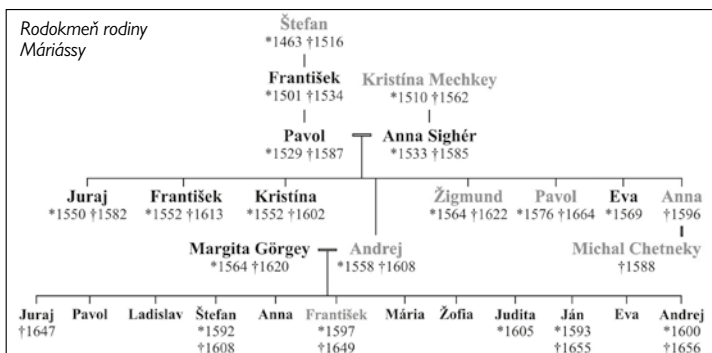
Z nám dosiaľ dostupných prameňov, hlavne z Anninho testamentu, možno usúdiť, že manželstvo Michala a Anny, bolo harmonické a práve ona nechala svojmu manželovi vyhotoviť i tento epitaf. Naň v hornej polovici nad erb nechala zhotoviť latinský nápis;

„Kto tu leží? Michal Četneki, vynikajúci statočnosťou a zbožnosťou, pochádzajúci z urodzeného rodu. V objatí ho oplakávajú deti Kristof, Ladislav, František, Anna, Žofia, jeho potešenie, ako aj ich matka Anna. Tí si len to želajú, aby pod touto ťarchou (pod náhrobkom) počul božiu poľnicu.“

Michal Csetneky umrel 14. októbra. 1588, po ťažkej, bližšie neuvedenej chorobe, čo sa dozvedáme z latinského nápisu, ktorý je vytesaný po obvode epitafu; „*Michal Četneki so žiaľom ukončil pozemské trápenia a telo jeho spočinulo v zemi. Zomrel v roku Pána 1588, 14. októbra.*“

Spracovala:

Miroslava Lazniová

LITERATÚRA: NAGY, I: Magyarországi családai. III. Pest: Nyomatott Biemel Es Kozma Vazulnál. 1858; ČOVANOVÁ JÁNOŠÍKOVÁ Z.: Sepulkralne pamiatky Kostola svätého Michala Archanjela v Markušovciach (Spiš) In: Jiří ROHÁČEK (ed.): Epigraphica et Sepulcralia, IV. Praha: Artefactum 2013; Máriašsy Anna végrendelete. Történelmi Tár, 1882, s. 542–550; MÁRIÁŠSY, P.: X. storočí rodu Máriašsy. Košice : Harlequin, 2006.; WAGNER, Carolus, Analecta Scepusii Sacri Et Profani. Pars II., Viennae 1774

POZNAŤ SMÚTOK DRUHÉHO

Čeliť zármutku druhého človeka, obzvlášť ak plynie zo smrti jemu blízkej osoby, nám v niektorých situáciách pripadá zložitejšie, ako poradiť si s vlastným smútkom. Máme mu byť na blízku, alebo dopriať čas a priestor?

A čo máme v takých chvíľach hovoriť?

POTREBY SMÚTIACEHO

Ľudia balansujúci na hranici neprekonateľného smútku a odvahy žiť ďalej potrebujú v prvom rade prítomnosť ľudí, o ktorých sa môžu oprieť. Najskôr ide o najbližšiu rodinu a priateľov, potom o svojpomocné skupiny ľudí, ktorí prešli podobnou stratou a môžu navzájom zdieľať pocity a zvládanie každodenných ťažkostí, a napokon náboženské spoločenstvá. Smútiaci človek nepotrebuje odborné poradenstvo, pretože ide o prirodzený tranzitný proces, počas ktorého sa adaptuje na svet, ako ho doteraz nepoznal. Dôležitá je pre nich útecha, prítomnosť ľudí, možnosť prejavíť svoje emócie, pochopenie od iných a pomoc pri adaptácii.

VZÁJOMNÁ BLÍZKOSŤ

Účasť a súcít najprirodzenejšie prejavíme svojou prítomnosťou. Zarmútený človek nepotrebuje slová, omnoho účinnejším liekom na jeho osamelosť sú neverbálne prejavy ako objatie okolo pliec alebo držanie za ruku. Smútiaci nesmie mať pocit, že nás obťažujú jeho emocionálne prejavy, preto by sme sa mali vyhnuť vyjadreniam ako „neplač“ alebo „upokoj sa“. Plač ako aj hnev sú bežnými spoločníkmi, no na druhej strane by sme ich nemali umelo vyvolávať neustálym uisťovaním, že pred nami môžu pokojne plakať.

Foto: Peter Lazor

POCHOPENIE A PODPORA

Pochopenie pozostalých vyžaduje od nás dve veci – empatiu, aby sme vedeli vycítiť, v akom stave sa smútiaci nachádza a schopnosť pozorne počúvať. Porozumieť neznamená vyriešiť neriešiteľný problém, ani dávať nevyžiadané rady. Spočíva v ochote čo najviac sa priblížiť pocitom a myšlienkam zarmúteného človeka, akoby išlo o naše vlastné pocity a myšlienky. Poslednou vecou, ktorú môžeme smútiacemu poskytnúť, je naša podpora. Keď je na to pripravený, v malých, postupných krokoch ho povzbudzujeme, aby sa vrátil ku každodenným aktivitám, stanovoval si krátkodobé ciele, podporujeme pozitívne myslenie a spochybňujeme názor, že život je prázdny a nemá zmysel, povzbudzujeme ho, aby vyhľadával spoločnosť iných ľudí, môžeme ho pozvať k sebe na večeru, na výlet, postrážiť deti alebo pomôcť s niečím, čo sám nezvláda.

DODÁVANIE NÁDEJE

Biblia smrť neopisuje ako priateľa ani ako niečo krásne. Nachádzame v nej mnoho príkladov zarmútených ľudí, ako i samotného Ježiša. Viera však mení kvalitu našich slz, pretože smrť pre nás neznamená koniec, veď aj sv. Pavol nám hovorí: „...aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej.“ (1Sol 4, 13) Dodávanie nádeje je mocným nástrojom, ktorý je vhodné použiť po akútnych fázach smútku.

Zuzana Klučárová

HISTORICKÉ PREBUDENIE MARKUŠOVIEC

Výnimočná – historická udalosť. Pre starších deň plný spomienok a pre mladšiu generáciu možnosť pootvorenia dvier sveta minulosti. 3. september sa v Markušovciach niesol v znamení spolupráce, jednoty, nezabudnuteľných zážitkov a ľudskej spolupatričnosti.

Prepojenie niekoľkých subjektov a faktorov prinieslo bohaté duchovné i kultúrne osvieženie do života našej obce. Múzeum Spiša, farský úrad, obecný úrad, redakčná rada časopisu Pokoj a dobro, členovia rodiny Máriássy a v neposlednom rade skupina odhodlaných dobrovoľníkov prispeli k viac než úspešnému priebehu tohto dlhodobu pripravovaného celodenného podujatia.

CIEĽ PODUJATIA

Ústrednou snahou organizátorov bolo primárne pripomenutie si 500. výročia úmrtia významného člena známeho šľachtického rodu, Štefana Máriássy, ktorý sa výrazným spôsobom pričínal o rozvoj našej obce, a sekundárne prebudenie záujmu verejnosti o históriu a významné osobnosti nášho regiónu. Sériu zaujímavých podujatí, ktoré sa v tomto roku organizovali v Markušovskom kaštieli (prednášky, výstavy, čítania v parku, nočné i detské prehliadky), tematicky

podporovali a približovali dobu, v ktorej Štefan žil a pôsobil i jeho život a osobnosť. Autorkou týchto námetov, ktoré sa podarilo zrealizovať vďaka snahe a aktivite mnohých ľudí bola naša rodáčka a historička Miroslava Lazniová.

ORGANIZÁTORI A SPOLUORGANIZÁTORI

Celodenné podujatie, ktoré sa rozhodlo organizovať Múzeum Spiša, poskytlo priestor pre realizáciu ďalšej myšlienky, ktorá sa už dlho rodila v redakcii časopisu Pokoj a dobro – prebudenie spoločenského života v obci i ducha spolupatričnosti, a to premietaním filmu na veľkorozmernom plátne na múroch hradu. Po vybavení formalít by však samotná prehliadka hradu a večerné premietanie filmu na jeho nádvorí neboli možné bez obetavej práce dobrovoľníkov i pracovníkov obecného úradu, ktorí pracovali na sprístupnení hradu v dvoch etapách. V prvej sa

Preto bolo zaujímavé chodiť pomedzi ľudí, sledovať nadšené tváre, ktoré sa vracali do mladosti a počúvať spontánne verbalizované spomienky staršej generácie.

zamerali na vyčistenie okolia hradu a v druhej, zdĺhavejšej a náročnejšej, na sprístupnenie samotného hradného nádvorja. Počiatkový entuziazmus sa miestami miešal so sklamaním z nízkeho počtu účastníkov na vyhlasovaných brigádach. O to viac si však treba vážiť prácu tých, ktorí na úkor svojho voľného času poskytli svoje ruky a odhodlanie a prispeli k realizácii tejto skvostnej myšlienky. A tak sa vďaka spolupráci viacerých subjektov a podpore, ochote i osobnej zaangażovanosti členov rodiny Máriašsy po desaťročiach podarilo aspoň na jeden deň otvoriť bránu Markušovského hradu a sprístupniť ho verejnosti.

PRIEBEH PODUJATIA

Samotný priebeh podujatia bol pripravený tak, že oslovil široké publikum. Odštartovala ho latinská sv. omša v kostole sv. Michala Archanjela, po ktorej nasledoval úvodný príhovor PhDr. Bernadety Kiczkovéj, riaditeľky pobočky Múzea Spiša v Markušovciach, ktorá uviedla podujatie a poďakovala všetkým, ktorí akoukoľvek formou priložili ruku k dielu. Následne lektor múzea Martin Ráčay poskytol odborný výklad o histórii kostola a artefaktoch, ktoré sa v ňom nachádzajú a návštevníci si mohli za zvukov organovej hudby kostol samostatne prehliadnúť. Z kostola sa návštevníci presunuli do hradu, kde im bol opäť ponúknutý výklad o histórii hradu. Mnohí z nich hrad pravidelne navštevovali, keď v ňom bola škola, alebo v ňom dokonca bývali. Preto bolo zaujímavé chodiť pomedzi ľudí, sledovať nadšené tváre, ktoré sa vracali do mladosti a počúvať spontánne verbalizované spomienky staršej generácie. Po krátkej prestávke určenej na presun do areálu kaštieľa mali návštevníci možnosť pookriať na vystúpení skupiny historického šermu Jago, aby sa následne mohli presunúť do letohrádku, kde prebiehal odborný seminár, ktorý otvorila riaditeľka Múzea Spiša Ing. Zuzana

Krempaská. Po privítaní členov rodiny Máriašsy a uvedení prednášajúcich so svojimi príspevkami vystúpili: Mgr. Miroslava Lazníová: Štefan Máriašsy – 500. výročie jeho úmrtia, Peter Labanc, ktorý sa podelil o najnovšie zistenia svojho desaťročného výskumu s témou – Rod Máriašsy a Mgr. Miroslav Števík s témou Ako sa vyvíjali sídelné pomery v okolí Markušoviec. Po prednáškach sa rozprúdila veľmi živá a zaujímavá diskusia s publikom, v ktorom boli prítomní aj členovia Spišského historického spolku. Do diskusie sa aktívne zapájali aj členovia rodiny Máriašsy, najmä Ján ml. a Peter Máriašsy, ktorý vstúpil do živej polemiky o pomenovaní Markušovského hradu s M. Števíkom, ktorý ho už niekoľko mesiacov, na základe svojich zistení, nazýva hradný kaštieľ. Debatu trefne ukončil pán Števík myšlienkou, ktorá sa pre nás stáva i výzvou, a to, že nie je dôležité, či ide o hrad, alebo hradný kaštieľ, ale ústredná je naša snaha o zachovanie najcennejšej historickej pamiatky obce. Koncert renesančnej hudby ukončil program v kaštieli a zlatým klincom bolo večerné premietanie filmu Veľké šťastie na hradnom nádvorí. Film bol nakrútený na motívy novely B. Slančíkovej Timravy s rovnomenným názvom a nakrúcal sa v Markušovciach v roku 1982 v priestoroch starej fary i parku.

Hodnotné a obohacujúce popoludnie, ktoré prebudilo záujem nielen Markušovčanov, bolo príjemným a jedinečným spestrením letnej sezóny. Naša vďaka patrí všetkým, ktorí sa na jeho úspešnom priebehu podieľali.

*Text: Barbora Klučárová
Fotky: Peter Lazor*

PRIŠIEL AJ K NÁM

Od februára sme sa každú prvú nedeľu v mesiaci pri výmene ružencových tajomstiev pomodlili desiatok ruženca s úmyslom: „... aby sa nastávajúca duchovná obnova stala pre každého člena nášho Ružencového bratstva (RB) duchovným obohatením“.

Prešlo osem mesiacov a tento úmysel sa zopakoval osemkrát. V sobotu 10. septembra prišiel k nám promótor pre ruženec na Slovensku, brat Melichar Matis OP spolu so svojim bratom dominikánom, aby nás povzbudili a duchovne obohatili naše spoločenstvo v RB.

Naša horliteľka nás poprosila o pomoc pri príprave tejto udalosti, aby bolo všetko tak, ako sa patrí. Členovia z každej ruže mali podelené úlohy: upraviť oltár, nakúpiť občerstvenie, pripraviť miestnosť, zaobstaráť riad, obslúžiť a potom aj upratať. V piatok večer sa všetko pripravilo a odišli sme domov s očakávaním, čo nás čaká v sobotu.

Duchovná obnova sa začala modlitbou posvätného ruženca, po ktorej nasledovala svätá omša. V príhovore nás brat Melichar oboznámil s históriou RB, potom spomenul tri formy modlitby posvätného ruženca – Svätý, Večný a Živý, i to, že zakladateľkou Živého ruženca bola Paulína-Mária Jaricotová, ktorá chcela touto formou, modlitbou jedného desiatka, dať účasť na modlitbe aj pracujúcim ženám. Vyrozprával príbeh ženy, ktorá pri výmene tajomstva ružencového desiatku dostala zase ten istý a zase rozjímala druhý mesiac nad ním pokiaľ jej nedošlo, že v ňom sa skrýva odpoveď na jej problém. Tajomstvo, nad ktorým rozjímame, nám každý deň odhalí niečo nové, len sa treba nad ním hlbšie zamyslieť. Pripomenul nám, aké prísľuby majú členovia RB

u Panny Márie a ešte k tomu môžu v každom roku až osemkrát získať plnomocné odpustky, ktoré udelil Svätý Otec. Rozprával tiež o význame RB a požiadal, aby sa bratrstvá okrem modlitieb posvätného ruženca aj radi stretávali a mysleli jeden na druhého, pomáhali si a našli si miesto vo farnosti, kde ako jeho členovia môžu byť nápomocní a užitoční. Tu veľmi pomáha spoločná modlitba, na ktorej by sa členovia RB mali stretávať minimálne raz mesačne, tzv. čas bdenia, lebo spoločná modlitba umocňuje pocit solidarity, spolupatričnosti a navonok vyjadruje duchovnú jednotu členov RB. Vzájomné stretnu-

tia majú veľký význam pre človeka, ktorý verí Bohu, zisťuje, že tu nikdy nie je sám. Po svätej omši prišiel rad na otázky, ako napr. čo je konštruktívna kritika, alebo ako získať mladých do RB. Táto duchovná obnova skončila prečítaním Sľubu Ružencovej Panne Márii a spoločnou fotografiou. Potom všetci účastníci boli pozvaní na agapé (malé spoločné občerstvenie), ktoré bolo pripravené v priestoroch fary.

Duchovná obnova ukázala, že v našom RB sa snažíme robiť veci tak, ako to má byť, no stále máme čo vylepšovať. Členky pomáhajú farnosti modlitbou aj prácou.

Text a foto: Renáta Regecová

ROB SI,

PRE RODIČOV

ČO CHCEŠ!

Vetu s podobným významom nájdeme na albume metalovej skupiny Led Zeppelin, propagujúcej satanizmus v zmysle „niet boha okrem človeka a človek má plné právo žiť podľa svojich vlastných zákonov“ (Aleister Crowley).

obradov a ezoteriky. Nemusia to byť práve horory. Mladým sa podsúva názor, že to, čo stále víťazí, je zlo.

nie je nikdy ďaleko od toho, čo môže viesť k smrti alebo čo môže smrť privodiť.

ÚTOKY NA TELO I DUŠU

Z iného súdka sú tu pírsing, tetovanie, ktoré nie sú výlučne negatívne. Dôležité je pochopiť pohnútky, prečo to človek robí, prečo sa k tej symbolike, filozofii a obradom prikláňa a čo sa za nimi skrýva. Existujú tetovania a určité druhy pírsingu, ktoré majú celkom jednoznačnú úlohu – vyjadrovať príslušnosť k určitej skupine, sexuálny podtext, spôsobovanie bolesti, pretože dotýčaný nenávidí vlastné telo a život, sympatie či diabli. Bezstarostnosť a neopatrnosť robí z mladých ľudí veľmi ľahkú korisť tých najzávažnejších pokušení. Alkohol, bezuzdná zábava, drogy, opojenosť nezmyselnou rýchlosťou pri jazdení autom, falošný pocit, že človek je nesmrteľný, nedostatok rešpektu k životu vlastnému i k životom ostatných, porušovanie zákonov, opájanie sa ohlupujúcou a otupujúcou hudbou, to všetko sú drobné kamienky, z ktorých sa skladá mozaika tragédie. Môžeme tvrdiť, že diabol

NÁSTRAHY INTERNETU

Možno paradoxne najhoršou vecou je, že elektronická komunikácia ľudí vzájomne oddeľuje. Narastá množstvo počítačových hier, pri ktorých mladý človek zostáva celkom sám a nepotrebuje nikoho iného. Zároveň je jasné, že všetky tie elektronické systémy masovej komunikácie vôbec neľahčujú osobné kontakty a vznik vzťahov, ale práve naopak, nutne ich sťažujú a bránia im. Zrejme nastal čas, aby sme rozmýšľali nad novou pedagogikou zábavy, nad tým, ako mladým ľuďom opäť

ukázať krásu priamej osobnej komunikácie. Uvedomujeme si, že rozhodujúcou ochranou pred zlom je Božia milosť. Ako protilek proti zlu sa odporúča i modlitba a pôst.

„Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo.“ (Rim 12, 21)

Adriana Lazorová

(spracované podľa knihy: Amorth G., Zanini R.I.: Silnejší než zlo)

“Mladým sa podsúva názor, že to, čo stále víťazí, je zlo.”

Foto: Peter Lazor

Rovnako aj iné nebezpečné hudobné nahrávky (napr. skupiny Queen) zanechávajú posolstvá satanistického rázu a sú nahraté v opačnom smere rotácie platne, takže ak si tieto platne prehrávate, ani netušíte, že sa k vám táto zvrátená hudba dostane aj bez vášho vedomia. Prečo taký ponurý úvod? Hodnoty života sú ťažko skúšané a ak hovoríme o mladých ľuďoch, ich výchove, nemožno zabúdať na nebezpečenstvá, pred ktorými ich treba chrániť. Je to nielen hudba, heavy metal, ale tiež kreslené filmy prichádzajúce z orientu ponúkajúce divákovi víziu sveta, ktorá je v dokonalom súlade s mágiou a ezoterikou. Často sú bohato zastúpené symbolmi a efektmi, ktoré silne evokujú tradičné zobrazovanie zlého ducha, ale bez toho, aby na zlo priamo odkazovali. Mnoho filmov pre mládež a dospievajúcich podsúva divákovi negatívny pohľad na svet, bránia im v poznaní pravdy a uvádzajú ich do magických

“Bezstarostnosť a neopatrnosť robí z mladých ľudí veľmi ľahkú korisť tých najzávažnejších pokušení.”

SPRAVODLIVOSŤ

Raz v noci, počas slávnostnej hostiny na zámku, sa vo dverách objavil človek a padol na zem pred kráľom. Pozornosť hostí sa upriamila na neho a všetci si všimli, že tento človek nemá jedno oko a z očnej jamky mu tečie krv.

Kráľ sa ho opýtal: „Čo sa ti stalo, človeče? Kto ti ukrivil?“ On odpovedal: „Kráľ môj, som zlodej z povolania. Chcel som dnes v noci okradnúť bankára, ale zmýlil som si dom a vošiel som ku tkáčovi. V tme som sa potkol o krosná a vypichol som si oko. Teraz ťa, kráľ môj, prosím o spravodlivosť pre tkáča.“

Kráľ prikázal priviesť tkáča a vylúpiť mu oko. „Ó, kráľu,“ riekol tkáč, „tvoj výrok je spravodlivý, ale ja potrebujem k práci obe oči, aby som mohol vidieť plátno z oboch strán. Mój sused obuvník má obe oči, ale pri jeho práci to nie je až tak potrebné.“

Kráľ poslal po obuvníka a prikázal mu vylúpiť jedno oko. Týmto spôsobom zabezpečil spravodlivosť. (Kazimierz Wójtowicz – O kázni a dáždňikoch)

Povieť si, že je to len rozprávka. Zdá sa vám tento príbeh absurdný? Keď sa nad tým zamyslite, tak ani nie. Takýchto nevinných „zlodejov“ behá po svete plno. Malá ukážka z bežného života:

Raz k nám na policajné oddelenie prišla podať trestné oznámenie žena, ktorá si po nastúpení do autobusu nesadla na voľné miesta vpredu, ale chcela si sadnúť do zadnej časti a pri presune cez uličku autobusu sa potkla o príručný vozík sediacej starency, spadla a zlomila si nohu. Vinila z toho šoféra autobusu, ktorý mal podľa nej počkať, kým sa usadí a ešte predtým mal vyložiť príručnú batožinu na príslušné miesto. Šofér síce zavolał sanitku a poskytol jej aj prvú pomoc, ale podľa ženy ju mal odviesť s autobusom do nemocnice sám, pretože to by bolo rýchlejšie.

Inokedy zasa mladík podal trestné oznámenie za to, že pri silnom vetre strhlo smetný kontajner a ten narazil do jeho zaparkovaného auta.

Podobný je aj prípad odpustového stretnutia katolíkov niekde pri lese, počas ktorého sa strhla silná búrka. Blesk pripravil o život dvoch ľudí. Stíhaní boli organizátori podujatia, ktorí mali podľa úradov rozpustiť podujatie a vyzvať ľudí k odchodu z miesta.

Zlodej kričí, chyťte zlodej! Za vlastné chyby viníme iných a z obvyčajnej nehody sa snažíme vyťažiť čo najviac pre seba. Spadne na nás sneh zo strechy? Zažalujeme majiteľa budovy a žiadame tučné odškodné. Šmykneme sa na chodníku? Môže za to obchodník, ktorý neodstránil ľad. Nosí naše dieťa zo školy zlé známky? Môže za to učiteľka, iste si naňho zasadla. Takto by sme mohli

pokračovať ďalej. Stane sa nám nešťastie a my sa proti tomu búrime, obviňujeme, hromžíme, utápame sa v zlosti. Ale zamyslime sa, či sme tým nezišli z cesty. Zamyslime sa, či človek nestráca súdnosť. Snažme sa aj zlé a nepríjemné veci v živote prijať s pokorou a vierou v Pána. Veď len ten, kto pozná v živote aj smolu, vie oceniť a radovať sa, keď mu život priniesie šťastné chvíle.

**Veronika Šebestová,
Lieskovany**

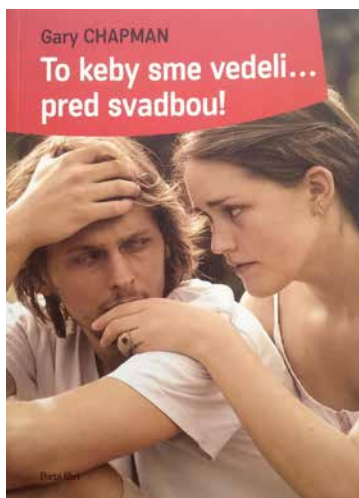
Fotky str. 16-17 Peter Lazor

Jesenné impresie: Chodník ku kostolu v Markušovciach

TO KEBY SME VEDELI...

PRED SVADBOU!

Manželstvo. Tak frekvencovaná, a predsa nevyčerpatelná téma. Dnes by som vám chcela predstaviť knihu amerického autora Garyho Chapmana s názvom *To keby sme vedeli... pred svadbou!*

Gary Chapman je poradca pre vzťahy, za posledných tridsaťpäť rokov robil predmanželské poradenstvo stovkám dvojíc. Postupne prišiel na to, že väčšina párov sa na lásku díva neúplne a ak sa ich opýta, prečo sa chcú zobrať, najčastejšou odpoveďou býva: „Pretože sa ľúbime.“ Byť zamilovaný je krásne a ku vzťahu to patrí, nie je to však dostatočný základ na vybudovanie šťastného manželstva.

Takmer všetky dvojice sa berú z lásky a očakávajú, že budú spolu žiť šťastne, ako na začiatku vzťahu, až kým ich smrť nerozdelí. Nikto nevstupuje do manželstva preto, aby robil toho druhého nešťastným. Napriek tomu vidíme, aká

vysoká je miera rozvodovosti. Gary Chapman vo svojej knihe píše, že rozvod je dôsledkom toho, že sa partneri dostatočne nepripravujú na manželstvo a nenaučia sa spolupracovať v dôvernom vzťahu. Mnoho dvojíc venuje oveľa viac pozornosti plánovaniu svadby, než príprave na samotné manželstvo. „Je paradoxné, že si uvedomujeme, nakoľko dôležitá je príprava vo všetkých ostatných oblastiach života, ale pritom na ňu zabúdame v prípade manželstva. Väčšina ľudí venuje neporovnateľne viac času príprave na svoje budúce povolanie, než príprave na manželstvo. Nemali by sme byť potom prekvapení, ak sa nám darí oveľa viac v oblasti kariéry, ako v otázke rozvíjania manželského šťastia.“

Autor v diele upozorňuje na mnohé úskalia v manželskom živote, na mnohé otázky a problémy, ktoré sa v manželstve často vyskytujú a nad ktorými sa dvojice vo svojej zaľúbenosti na začiatku vstupu do manželstva nezamyslia. Keď tieto problémy nastanú, zrazu nevedia, ako ich riešiť, pretože nikdy nečakali, že ich budú musieť riešiť s milovaným partnerom, na ktorom si po čase začnú všimáť aj jeho nedostatky. Nevedia totiž, že každá láska má dve štádiá – počiatočnú zamilovanosť, keď pre partnera urobíme čokoľvek a nestojí nás

to nič, pretože je stredom nášho vesmíru; a druhé štádium lásky, keď na láske treba začať pracovať, pretože „zimomriavky“ zo štádia zamilovanosti už vyprchali.

Kniha je písaná veľmi pútavo a zaujímavou. Nie je len plná rád a poučení, ale i živých príkladov a príbehov zo skutočných manželských vzťahov. Autor v nej neopomína ani ten svoj, pretože si s manželkou tiež musel prejsť vlastnými ťažkosťami. V knihe sa síce spomínajú aj typické „americké“ problémy, ktoré slovenské manželstvá mávajú zriedka, ale to jej neuberá na hodnote.

Túto knihu by som odporúčala prečítať každému. Slobodným ľuďom sa jej myšlienky zídu, keď si budú myslieť, že už stretli „toho pravého“, snúbencom pomôže vážne sa zamyslieť nad načrtnutými problémami a dobre sa na manželstvo pripraviť, a niektorým manželom možno vylepší, či dokonca zachráni manželstvo.

*Veronika Šebestová,
Lieskovany*

To keby sme vedeli... pred svadbou!

Autor: Gary Chapman
Vydavateľ: Porta libri
Rok vydania: 2011
Počet strán: 109
Jazyk: preklad do slovenčiny
z anglického originálu
ISBN: 978-80-89067-62-6

MILÍ DOBRÁČIKOVIA,

v novembri slávime veľký sviatok, **Sviatok všetkých svätých**. Možno viete, že nielen dospelí môžu byť svätí. Svätosť sa ponúka aj deťom. Čnosti ako česťnosť, pravdovravnosť, láskavosť, pokora, miernosť môžu zdobiť i vašu dušu. Svedčia o tom i svätí, ktorí sú vám vekom blízki. Ponúkame niektoré zaujímavosti, výroky, ktoré nám zanechali.

LAURA VICUÑA

V roku 1901 po prvýkrát prijala Eucharistiu. Do denníka si napísala: „Bože môj, daj mi život lásky, ponížovaniu a obeť.“ Každý deň sa modlila za duchovné uzdravenie svojej mamky, ktorá žila v hriechu s istým mužom. Na podnet Ježišových slov: „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov“ (Jn 15,13), v modlitbe ponúka svoj život za matkin. Zanedlho zomrela na tuberkulózu a jej mamka sa obrátila.

SV. DOMINIK SAVIO

Keď mal sedem rokov, prijal prvé sväté prijímanie. Bol to preňho veľký deň. Poznačil si štyri zásady, ktorých sa potom držal počas svojho života:

1. Budem sa často spovedať a k sv. prijímaniu pristupovať tak často, ako mi to spovedník dovolí.
2. Chcem svätiti sviatočné dni.
3. Mojimi priateľmi budú Ježiš a Mária.
4. Radšej zomrieť, ako zhrešiť.

SV. FINA (JOZEFÍNA)

Aj keď bola chudobná, zvykla zjesť len polovicu svojho jedla. Druhú polovicu dávala tým, ktorí na tom boli horšie než ona sama. Cez deň šila, priadla a v noci väčšinu času trávila v modlitbách. Neskôr, keď veľmi ochorela, napriek hroznej bolesti bola stále pokojná a s očami upretými na kríž neustále opakovala slová: „*Nie moje rany, ale tvoje, ó, Kriste, ma zraňujú.*“

SV. VÍT

Podľa jednej z legiend sa narodil v meste Mazzaree na Sicílii v rodine pohanského rímskeho senátora. Keď mal sedem – osem rokov, jeho otec ho začal biť kvôli viere. Dokonca ho postavil pred súd. Sudca vraj rozkázal, aby ho zbili, ale vzápätí sudcovi a jeho sluhom ochrnuli ruky. Vít, keď to uvidel, začal sa modliť a oni sa uzdravili. Napriek rôznym zázrakom, otec ho stále prenasledoval a Vít veľa trpel.

SVÄTÉ DETI Z FATIMY

Lucia mala 10, František 8 a Hyacinta 7 rokov, keď sa im zjavila Panna Mária. Za tri roky duchovného života dosiahli svätosť. Prečo tak rýchlo? Lebo veľmi milovali Pannu Máriu.

Panna Mária sa deti opýta: „*Chcete sa obetovať Bohu, ste pripravení priniesť každú*

pokračovanie na strane 22

SPOMIENKY NA SVETOVÉ DNI MLÁDEŽE

Na prežitie potrebujete žltý, modrý či červený nepremokavý ruksak s mnohými užitočnými pomôckami. Potrebný je i balík s konzervami a energetickým nápojom, turistické topánky, spacák, antibakteriálne vreckovky a hlavne pevný nepremokavý pršíplášť.

Čo sa psychickej stránky týka, rozhodne si so sebou berte priateľa do dažďa alebo do letnej páľavy, modlitebné knihy a mobil s kreditom. Už v prvých dňoch sa slovo komfort stane archaickým výrazom.

Nepriaznivé počasie, 5 hodín spánku týždenne, denne pár kilometrov a hlad nie sú nič neobvyklé.

Nie, nepíšem o tom, ako prežiť v divočine. Spomínam na to, aké to bolo na Svetových dňoch mládeže (SDM). Čo bolo skutočnou podstatou týchto nezabudnuteľných požehnaných dní?

KTO, KDE, KEDY, AKO?

To, že SDM 2016 sa mali odohrávať v Krakove, sme vedeli už dlhšie. Čo bolo na tom lákavé? Tušili sme, že takáto udalosť svetových rozmerov sa v blízkosti Slovenska nekoná často. A život je predsa aj o tom, aby sme skúšali nové veci a chopili sa príležitostí. Keď sa v januári tohto roku začali po internete šíriť online registrácie, vtedy nám, markušovským stretkárom, začalo vážne vŕtať v hlavách: Čo so svetovými? Ísť, či neísť? Neistotu však vystriedalo akési nadšenie a ozajstné chcenie stretnúť Svätého Otca. Registrácia ôsmich nových mien nastala kedysi v marci. Boli to mená: Lydka Bušovská, Anka Fukerová, Mária Reinerová, Monika Klučárová, Petra Klučárová, Damián Lesňák, Šimon Salanci a Annamária Salanciová. Väčšina z nás sa rozhodla do Poľska ísť cez Spišskú diecézu.

Nevedela som správne pomenovať ten hlas, ktorý nás vyzýval prísť do Krakova. Vtedy sme totiž netušili, že to všetko je súčasť Božieho plánu. Postupne sme museli zvládnuť všetky školské povinnosti a prečkať do júla, kedy sa náš poľský príbeh mal začať.

DNI V DIECÉZACH – RELATÍVNE POHODLIE A PRÍPRAVA

Päť dní nám pripadalo málo. Už pri registrácii sme sa museli rozhodnúť pre kratší alebo dlhší variant. Zvolili sme druhú – jedenásťdňovú možnosť. Dlhší zahrňoval aj takzvané Dni v diecézach a samotné Svetové dni.

Tak nám postupne počas mesiacov prichádzali infomaily, čo si zobrať, čo nezobrať, na čo sa pripraviť.

Asi len týždeň či dva pred odchodom sme sa dozvedeli, že naša skupinka je súčasťou autobusu A09, ktorý smeruje do Tarnowskej diecézy. To sme ešte netušili, že autobus A09 sa pre nás stane istou legendou a s ním aj náš „kierowec“ Slavo. Ako sa to už zvykne, celým autobusom doliehal smiech a spev zo všetkých strán. Naša grupa sa rozšírila o Odorinčanov, Jamničanov a Novovešťanov. Sprevádzal nás kňaz z neďalekého Odorína – dp. Michal Janiga.

V Tarnowe sa nás ujala diecéza Dobrého pastiera. Bývali sme v rôznych rodinách, a práve tam sme si uvedomovali poľskú pohostinnosť. Po výdatných jedlách, ktorými sa tam nešetřilo, sme si vždy museli o trošku uvoľniť opasky. Na konci týždňa bolo slovné spojenie Suchý prowiant (desiata) zakázané používať a smiali sme sa, že po

Na konci pri odchode do Krakova sa nám začalo za rodinami cnieť, lebo sme sa mali u nich skutočne dobre, cítili sme sa u nich ako doma.

Tarnowskom týždni sme všetci pribrali nejaké to kilo navyše. Denný program začínal približne o ôsmej a do svojich rodín sme sa vracali v neskorých hodinách. Pútnici z autobusu A09 chodili po festivaloch, divadlách, objavovali históriu mesta, slávil omše, modlili sa, spoznávali nových poľských kamošov. V nedelu sme mali čas vyhradený pre našu dočasnú rodinu. Na konci pri odchode do Krakova sa nám začalo za rodinami cnieť, lebo sme sa mali u nich skutočne dobre, cítili sme sa u nich ako doma. Lenže vedeli sme, že to, čo sme doposiaľ zažili, bolo len málo z toho, čo nás čakalo v Krakove.

V Tarnowe sme mali relatívne pohodlie – dostatok jedla aj spánku, sprcha každý deň, odvoz autobusom. To všetko bola psychická i fyzická príprava na hlavný chod – Svetové Dni Mládeže.

V Tarnowe sme mali relatívne pohodlie – dostatok jedla aj spánku, sprcha každý deň, odvoz autobusom. To všetko bola psychická i fyzická príprava na hlavný chod – Svetové Dni Mládeže.

V Tarnowe sme mali relatívne pohodlie – dostatok jedla aj spánku, sprcha každý deň, odvoz autobusom. To všetko bola psychická i fyzická príprava na hlavný chod – Svetové Dni Mládeže.

JEDEN Z MNOHÝCH OKAMIHOV V TAR- NOWE – O MILOSRD- NOM SAMARITÁNOVI

Čo také nezabudnuteľné sa stalo v Tarnowe? Veľa, no vypíchnem len jednu výnimočnú skúsenosť.

Rozhodne všetci poznáte podobenstvo o milosrdnom samaritánovi. Známe z hodín náboženstva na základke, vypovedané už mnohými ústami, znázornené v nekonečnom rade scénok a predstavení.

Ako inak by som ešte mohol pochopiť toto podobenstvo? Čo viac sa tam dá ešte rozobrať?

„Čo myslíš,“ spýtal sa Ježiš, „ktorý z tých troch mužov sa zachoval ako blížny k tomu úbožiakovi, čo ho prepadli banditi?“ „Ten, čo mu pomohol,“ odpovedal učiteľ Zákona. „Tak teraz choď a konaj podobne,“ povedal mu Ježiš.

Tak končila ranná modlitba v Tarnowskom kostole niekedy v polovici nášho pobytu.

pokračovanie na ďalšej strane

Prežehnali sme sa, vyšli z kostola. Poľskí kňazi nás zrazu chceli rozdeliť do skupiniek a my sme netušili prečo. Damiána, Lydku, Šimona a mňa zobral so sebou jeden z kňazov. Začali sme navštevovať ďalšie rodiny na sídliskách. Neboli to celkom obyčajné rodiny. Boli to ľudia s hendikepmi. Mentálne poruchy, fyzické choroby, staroba. Problémy so srdcom, invalidný vozík, neovládanie končatín. Našou jedinou úlohou bolo iba porozprávať sa. Rozprávať sa s ľuďmi, ktorí nie sú nejako zvlášť

oblúbení v spoločnosti, nedokážu ovládať svoje telo a sú závislí od svojich detí, partnerov. Pohostili nás, urobili fotku s Pielgrzymami ze Słowacji. Rozprávali sme sa, tak normálne, ako so známymi. Kto kde študuje, či už sa tešíme na pápeža, či sa nám páči v Poľsku, ako sa nám páči Tarnow.

Skutočne sme toho nevykonalí veľa. Tešili sme týchto ľudí svojou prítomnosťou. V tom si obyčajný človek uvedomí, čo Ježiš tým podobenstvom myslel. Pomáhať oblúbeným a krás-

ným ľuďom, pričom nás všetci pritom vidia a vzdajú istý obdiv, je jednoduché. Ale čo ľudia, ktorých prepadnú banditi na ceste domov? Dostanú ranu od života a mnohí sa na nich ani nechcú pozrieť, obchádzajú ich zďaleka ako kňaz z podobenstva.

To bol moment, kedy aj mňa zasiahli výčitky svedomia nad ľuďmi, ktorých som v živote prehliadla.

Ježiš je Samaritán stále. Odpušťa previnilcom, padnutým podáva ruku, smutným rozdáva radosť a všetkým uzdravenie z hriechov nehľadiac na rasu, národnosť, vzhľad, postavenie v spoločnosti. Ježiš pozerá do srdca a do jeho budúcnosti, nie do pokazenej minulosti.

Všetko sa to odohralo iba za hodinu, a predsa to bola chvíľa, ktorá nás všetkých nútila uvažovať trochu inak. Toto bol jeden z množstva momentov počas Dní v diecézách. Po celom krásnom týždni v nás doznievala otázka: Keď toto bola iba príprava, čo nás čaká v Krakove?

Pokračovanie nabudúce.

Text a fotky:

Annamária Salanciová

MILÍ DOBRÁČIKOVIA,

pokračovanie zo strany 19

*obetu, chcete prijať všetky utrpenia, ktoré na vás budú zoslané, ako zmierenie za hriechy mnohých hriešnikov, ktorými je Božia velebnosť urážaná?** A deti to zobrali vážne. František sa často modlieval ruženec sám uprostred prírody, aj viackrát denne. On i Hyacinta prijali choroby a bolesť. Nič im nebolo veľa a všetko chceli obetovať za hriešnikov. Lucia sa stala rehoľnou sestrou a dožila sa vysokého veku.

MÁRIA GORETTI

Hovorí sa o nej ako o mučeníčke, pretože bojovala proti pokusom o sexuálne zneužitie. Avšak to najdôležitejšie bolo, že dokázala násilníkovi odpustiť. Jej starosť o dušu svojho nepriateľa si vyžiadala obeť smrti.

Dobráčikovia, ak sa túžite dozvedieť viac o týchto alebo iných svätých, neváhajte a čítajte ich podrobné životopisy z kníh, brožúr. Možno si niektorého oblúbite natoľko, že sa začnete modliť niektoré modlitby na ich príhovor.

*Adriana Lazorová
(Zdroj: internet)*

VEĽKÝ TÁBOR

V dňoch od 11. – 17. júla 2016 sa uskutočnil 7. ročník eRko tábora, ktorý organizovali eRkári z našej farnosti. Tento rok sme sa rozhodli ísť do obce Zákopčie, okres Čadca. Tábor sa zúčastnilo 25 detí vo veku od 9 do 15 rokov spolu s 10 animátormi, kuchárom a otcom Pavlom Hraboveckým, kaplánom Univerzitného pastoračného centra v Prešove. Téma tábora bola Svet podľa..., kedy každý deň bol v znamení iného animátora. Vďaka tomu sme poukázali na jedinečnosť každého z nás. Finančne a materiálne nás podporili eRko, Farský úrad Markušovce, Obecný úrad Markušovce, Spolok svätého Vojtecha, Mecom, Poštová banka, cestovná kancelária KAMI, vydavateľstvo Don Bosco, Martinus, Notes, Zachej, Stavebná sporiteľňa, Panta Rhei a spoločnosť Zaex. Všetkým, ktorí nás akýmkoľvek spôsobom podporili, ĎAKUJEME.

MALÝ TÁBOR

V dňoch od 29. 8. do 31. 8. 2016 sa uskutočnil na fare v Markušovciach tábor s názvom Knižní hrdinovia. 31 detí si pod dohľadom 8 animátorov vyskúšalo, aké je to byť detektívom, dobrodruhom, rytierom či princeznou. Tábor bol ukončený detskou svätou omšou, ktorú deti obohatili svojím spevom.

DUCHOVNÁ OBNOVA

Dňa 10. septembra 2016 sa v Markušovciach konala duchovná obnova Ružencového bratstva. Program začal dopoludnia modlitbou ruženca, svätou omšou a príhovorom na tému V službe Božieho slova, nasledovala beseda a obnova sľubov Ružencovej Panne Márii. Duchovná obnova pokračovala večer v Lieskovanoch s tým istým programom. Duchov-

nú obnovu viedol P. Melichar Matis OP, provinčný promótor pre ruženec na Slovensku. Na Tepličke bola duchovná obnova spojená s odpustovou slávnosťou v nedeľu 11. septembra. Svätú omšu celebraval novokňaz P. Alan Deky OP, v homílii sa prihovril P. Melichar Matis OP.

ABSOLVENTSKÝ KONCERT

Dňa 17. septembra 2016 sa v Lieskovanoch konal absolventský koncert Anety Gyenesovej spojený so slávením svätej omše. Svätú omšu za účasti správcu farnosti a pána kaplána celebraval riaditeľ diecéznej organovej školy prof. PhDr. Thdr. Amantius Akimjak, PhD.

BRIGÁDY PRI HRADE

Pri príležitosti sprístupnenia hradu v Markušovciach dňa 3. septembra 2016 sa na základe iniciatívy redakcie časopisu Pokoj a dobro uskutočnilo niekoľko náročných upratovacích prác. Brigády pri hrade (okolie) sa uskutočnili 27.7. a 28.7.2016. Brigády na nádvorí sa uskutočnili 23.8., 24.8., 25.8., 26.8. a 27.8.2016. Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pridali ruku k dielu. Menovite: Ján Máriássy, Peter Lazor, Pavol Zmuda, Monika Hodnická, Pavla Dunčková, Daniel Šterbák, Marta Križovská, Viera Schloserová, František Kalafut, Michal Kalafut, Monika Klučárová, Michal Lazor ml., Dominik Dunčko, Monika Lazorová, Dominika Lazorová, Anička Lazorová.

Zaujímavú reportáž o tejto aktivite priniesla aj regionálna televízia TV Reduta zo Spišskej Novej Vsi. Jej obsah si môžete pozrieť v archíve zo dňa 24.8.2016.

<http://www.snv.sk/spravy/?video=160824-2>

VYDÁVA

Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany

Zodpovedná redaktorka:

Mgr. Monika Hodnická

Redaktori:

Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor

Mária Koňaková

Jozef Sendrej

Mgr. Veronika Šebestová

Ing. Renáta Regecová

Sadzba

a grafická úprava:

Dana Košková

Technické spracovanie:

Tlačiareň Kežmarok

Jazyková úprava:

Mgr. Barbora Klučárová

Odborný konzultant:

Mgr. Ondrej Švančara

Imprimatur:

Prof. ThDr. František

Tondra, spišský

diecézny biskup

BÚ 16. 2. 1999,

č. prot. 113/99.

Registrované OÚ,

odbor školstva a kultúry

v Spišskej Novej Vsi,

reg. č. 2/99.

Náklad 1000 kusov.

Adresa redakcie:

Rím. kat. farský úrad,

Michalská 52,

053 21 Markušovce

Kontakty:

www.pokojadobro.sk

 www.facebook.com/Pokojadobromarkusovce

Pokojadobromarkušovce

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

NEPREDAJNÉ.

Časopis vyšiel aj vďaka finančnej podpore obce

Markušovce a obce

Teplička n./Hor.

“MAJTE RADI
SVOJE POVINNOSTI,
KEŽ ICH CHCETE DOBŘE
VYKONÁVAŤ.

(SV. DON BOSCO)